

Sygnatura akt I C 645/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

O., dnia 15 marca 2021 r.

Sąd Rejonowy w Obornikach I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: asesor sądowy Tomasz Vogt - Kostecki

Protokolant: Katarzyna Starosta

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2021 r. w Obornikach

sprawy z powództwa D. D.

przeciwko Towarzystwu (...) SA

o zapłatę

- zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 097,71 zł (dwa tysiące dziewięćdziesiąt siedem 71/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od tej kwoty od dnia 31 stycznia 2017 roku do dnia zapłaty;
- w pozostałym zakresie oddala powództwo;
- kosztami postępowania obciąża pozwanego w 45,07% a powoda w 54,93% pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

asesor sądowy Tomasz Vogt – Kostecki

UZASADNIENIE

Powód D. D., działając przez pełnomocnika będącego adwokatem, wniósł pozew przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą we W., domagając się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 4 653, 71 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 31-01-2017 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż powód zawarł z pozwanym umowę ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (...), na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia nr 2010_ (...)_v.03.1. wraz z załącznikami, potwierdzoną polisą nr (...). Umowa uległa rozwiązaniu 30-01-2017 r. Wartość konta podstawowego na dzień rozwiązania wynosiła 10 488, 53 zł. Pozwany wypłacił powodowi sumę 8 390, 82 zł, od wartości podstawowej pobierając kwotę 2 097, 71 zł, opierając się na ogólnych warunkach ubezpieczenia. Pismem z dnia 19-03-2020 r. powód wezwał pozwanego do zwrotu nienależnie pobranej kwoty potrąceń w kwocie 4 653, 71 zł, wskazując, że kwota ta została pobrana na podstawie abuzywnych postanowień OWU. Pozwany został również wezwany o zwrot nienależnie pobranej opłaty administracyjnej – kwoty w wysokości 2 566, 00 zł (36 zł x 71 miesięcy), która była odliczona od składki regularnej przed dokonaniem alokacji. Pismem z dnia 15-04-2020 r. pozwany ustosunkował się do otrzymanego wezwania do zapłaty uznając roszczenia powoda za niezasadne.

Powód wskazał, że domaga się zapłaty kwoty 4 653, 71 z uwagi na abuzywność zapisów umownych OWU tj. ust. 6 rozdziału 14 OWU oraz ust. 4 rozdziału 8 OWU. Określona w tabeli Opłat i Limitów wysokość opłaty likwidacyjnej wynosiła w 7 roku polisowym (w którym powód rozwiązał umowę) 20% Wartości Rachunku.

Ponieważ powołane postanowienia umowne stanowiły, w ocenie powoda, niedozwolone klauzule, spełnienie przez powoda świadczenia na ich podstawie nastąpiło bez podstawy prawnej, a w związku z tym było świadczeniem nienależnym, podlegającym zwrotowi na podstawie art. 410 k.c. w zw. z art. 405 k.c.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 14-10-2020 r. referendarz sądowy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty Pozwany Towarzystwo (...) S.A., działając przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany wskazał, że kwestionuje roszczenie powoda co do zasady i co do wysokości. Podniósł, że jeśli chodzi o opłatę administracyjną to jest ona niczym innym jak ceną, którą zobowiązany jest zapłacić ubezpieczony za usługę i stanowi świadczenie główne. Przemawia za tym fakt, iż skoro świadczeniem głównym ubezpieczyciela jest zarządzanie środkami na zlecenie, to obowiązek zapłaty administracyjnej należy uznać za świadczenie wzajemne, a więc również świadczenie główne, do którego zobowiązany jest ubezpieczony. Jest to rewers świadczenia ubezpieczyciela. Postanowienia odnośnie opłaty administracyjnej zostały sformułowane w sposób jednoznaczny i obliczyć ją można przy pomocy prostych działań matematycznych. Opłata administracyjna (poza opłatą likwidacyjną) stanowi jedyną opłatę, która jest pobierana od ubezpieczonych w trakcie trwania okresu ubezpieczenia, a jej wysokość jest znana ubezpieczonemu za cały okres odpowiedzialności, jeszcze przed przystąpieniem do ubezpieczenia. Pokrywa ona kilka kosztów pozwanego: koszty związane z obsługą umowy, stanowi opłatę za ryzyko, a także służy pokryciu koszty inicjalnego. Pozwany nie ma możliwości podwyższenia wysokości opłaty administracyjnej, nawet, gdyby nastąpiło drastyczne podwyższenie kosztów obsługi ubezpieczenia. W zakresie zarzutu abuzywności opłaty likwidacyjnej pozwany podniósł, iż postanowienia określające podstawę pobrania oraz wysokość opłaty likwidacyjnej nie są sprzeczne z dobrymi obyczajami ani nie naruszają interesów konsumenta, nie jest więc zasadny zarzut ich abuzywności. Przy przystępowaniu do grupowego ubezpieczenia powód był należycie poinformowany o warunkach ubezpieczenia, a zatem wiedział lub przynajmniej powinien wiedzieć, jakie będą skutki podjęcia decyzji o przedterminowej rezygnacji z umowy. Postanowienia Warunków (...) oraz Tabeli Opłat i Limitów Składek pozwalają na jednoznaczne określenie wysokości świadczenia z tytułu Całkowitego wykupu ubezpieczenia w 7. roku polisowym z 15 na kwotę odpowiadającą 80% wartości rachunku i nie naruszają interesu konsumenta. W ocenie pozwanego nie sposób uznać, że utrata przez konsumenta środków zgromadzonych w ramach trwania umowy w wysokości 20% ich wartości, powoduje zachwianie równowagi na jego niekorzyść. W 80% interes ekonomiczny konsumenta zostaje zrealizowany, w ramach trwania umowy, pomimo, że zostaje ona zakończona przedwcześnie, niezgodnie z celem jasno w niej określonym, Trudno upatrywać w tym rażącego pokrzywdzenia interesów konsumenta, który sam decyduje się na zakończenie stosunku prawnego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9-11-2010r. powód zawarł z pozwanym umowę ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym pod nazwą (...) potwierdzoną polisą numer (...). Zgodnie z ogólnymi warunkami ubezpieczenia – Ogólne Warunki Ubezpieczenia nr 2010_ (...)_v.03.1 wraz załącznikami (dalej jako OWU) składka inwestowana określona w Deklaracji przystąpienia na kwotę 33 750 zł miała stanowić kwotę, która zostanie zainwestowana w Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy (...) w ciągu całego Okresu odpowiedzialności, o którym mowa w Rozdziale 3 pkt 1 OWU. Zgodnie ust. 3 Rozdziału 3 OWU okres odpowiedzialności Ubezpieczyciela w stosunku do danego Ubezpieczonego rozpoczynał się od 6. dnia roboczego od zakończenia okresu subskrypcji, w którym klient przystąpił do ubezpieczenia po spełnieniu warunków określonych w Rozdziale 4 OWU i trwał przez 180 miesięcy, z zastrzeżeniem pkt 2. Zgodnie z ust. 2 Rozdziału 3 OWU okres odpowiedzialności w stosunku do danego ubezpieczonego kończył się z upływem okresu określonego w ust. 1, a także: - z dniem zgonu ubezpieczonego lub – z dniem rezygnacji przez ubezpieczonego z ubezpieczenia lub - z dniem rozwiązania przez ubezpieczonego stosunku ubezpieczenia w przypadkach o których mowa w Rozdziale 5 pkt 7-8 lub - z dniem likwidacji Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego (...) w zależności od tego, co nastąpi pierwsze. Zgodnie zaś Rozdziałem 6 ust. 1 OWU wysokość Składki Zainwestowanej obliczana była

na podstawie zadeklarowanej Składki Pierwszej (którą ustalono na kwotę 6750 zł) i była niezmienna w całym Okresie Odpowiedzialności. Wysokość Składki Zainwestowanej stanowiła iloraz Składki Pierwszej oraz 20%. O wysokości Składki Zainwestowanej powód miał zostać poinformowany przy podpisaniu Deklaracji Przystąpienia. Pozwany w zamian za zapłatę Składki Pierwszej i Składek Bieżących zobowiązał się do zapłaty trzech świadczeń na rzecz powoda: świadczenia z tytułu zgonu, świadczenia z tytułu dożycia, oraz świadczenia z tytułu całkowitego wykupu ubezpieczenia. Składka Zainwestowana miała zostać zapłacona przez powoda na rzecz pozwanego w dwojaki sposób. Jej 20% miało być wpłacone jako Składka Pierwsza, tj. składka płatna pierwszego dnia roboczego po zakończeniu okresu subskrypcji ubezpieczenia. Pozostałe 80% Składki Zainwestowanej miało być wnoszone przez powoda na rzecz pozwanego tytułem tzw. Składek Bieżących, zgodnie z Rozdziałem 1 ust. 20 OWU tj. wskazanych w Deklaracji Przystąpienia kwot płatnych miesięcznie (...). Składka Bieżąca została określona w Deklaracji Przystąpienia na kwotę 186, 00 zł.

Zgodnie z Rozdziałem 8 OWU powód pobierał następujące opłaty: 1) Opłatę Administracyjną, w ramach, której pobierana była Opłata za ryzyko, 2) Opłatę Likwidacyjną. Wysokość tych opłat określała (...). Zgodnie z przedmiotową tabelą Opłata Administracyjna wynosiła 1, 28 % w skali roku i naliczana była od Składki Zainwestowanej.. Opłata Administracyjna z wyłączeniem naliczanej i pobieranej w ramach niej Opłaty za ryzyko, stanowiła opłatę przeznaczoną na pokrycie kosztów czynności zarządzania i administrowania ubezpieczeniem oraz kosztu zawarcia danego stosunku ubezpieczenia a także stanowiła wynagrodzenie Ubezpieczyciela za obsługę danego stosunku ubezpieczenia. Opłata Administracyjna naliczana była procentowo zgodnie z (...) od wartości Składki Zainwestowanej i pobierana była miesięcznie ze Składki Bieżącej w Dniu Zapłaty Składki Bieżącej. W skład (...) wchodziła Opłata za Ryzyko.

Wysokość Opłaty Administracyjnej wynosiła zatem kwotę 36 zł ($33\ 750\ \text{zł} \times 1,28\% / 12\ \text{miesięcy}$) i była uiszczana przez powoda wraz ze Składką Bieżącą.

Zgodnie z Rozdziałem 8 ust. 3 Opłata Likwidacyjna pobierana była w przypadku Całkowitego Wykupu dokonanego w związku z rezygnacją przez ubezpieczonego z ubezpieczenia oraz w związku z rozwiązaniem stosunku ubezpieczenia w przypadkach o których mowa w Rozdziale 5 ust. 7-8. Pobranie Opłaty Likwidacyjnej ma na celu pokrycie poniesionych i nierozliczonych przez Ubezpieczyciela kosztów powstałych w związku z zawarciem stosunku ubezpieczenia z danym Ubezpieczonym oraz kosztów poniesionych przez Ubezpieczyciela związanych z czynnościami podejmowanymi w związku z umorzeniem Jednostek Uczestnictwa Funduszu na Rachunku i realizacją Całkowitego wykupu. Koszty zawarcia stosunku ubezpieczenia z danym Ubezpieczonym stanowią koszty dystrybucji oraz koszty wdrożenia przypadające na dany stosunek ubezpieczenia. Opłata Likwidacyjna – zgodnie z OWU – miała na celu pokrycie tej części kosztów poniesionych przez Ubezpieczyciela w związku z zawarciem stosunku ubezpieczenia z danym Ubezpieczonym, których w związku z wcześniejszym zakończeniem stosunku ubezpieczenia Ubezpieczyciel nie będzie mógł pokryć w przyszłości. Opłata Likwidacyjna obliczana była w dwóch wartościach: osobno jako procent składki zainwestowanej wskazanej w (...) oraz osobno jako procent Wartości Rachunku wskazany w (...). Tak obliczona Opłata Likwidacyjna pobierana była w niższej z dwóch wartości: procent Składki Zainwestowanej wskazany w (...) albo procent Wartości Rachunku wskazany w (...). Opłata Likwidacyjna pobierana była poprzez pomniejszenie kwoty otrzymanej w wyniku umorzenia Jednostek Uczestnictwa z Rachunku o obliczoną zgodnie z (...) niższą wartość Opłaty Likwidacyjnej.

Zgodnie z (...) w 7. Roku Odpowiedzialności wysokość Opłaty Likwidacyjnej wynosiła: 1) 20, 60 % Składki Zainwestowanej, 2) 20% Wartości Rachunku.

Rozdział 14 ust. 1 OWU przewidywał, że Ubezpieczony po rozpoczęciu ochrony ubezpieczeniowej może zrezygnować z ubezpieczenia z zachowaniem formy pisemnej. W razie Całkowitego wykupu, Ubezpieczyciel był obowiązany do wypłacenia Ubezpieczonemu kwoty równej Wartości Rachunku pomniejszonej o Opłatę Likwidacyjną oraz stosowny podatek dochodowy od osób fizycznych.

dowody: OWU (k. 16-24), Tabela Opłat i Limitów Składek (k. 25-26), Regulamin Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego (...) (k. 14-15), Certyfikat Seria i Nr (...) z dnia 19-11-2010 r. (k. 13)

W okresie od 9-11-2010 r. do 9-06-2016 r. powód wpłacił na poczet zobowiązania wynikającego z przedmiotowej umowy łącznie kwotę 19 956, 00 zł, z czego kwotę 2 556 zł tytułem opłaty administracyjnej, a Wartość Rachunku wyniosła łącznie kwotę 10 488, 56 zł.

Powód złożył oświadczenie o rezygnacji z umowy, a w dniu 30-01-2017 r. pozwany poinformował powoda, iż z uwagi na złożoną rezygnację umowa została rozwiązana, a wartość konta podstawowego na dzień rozwiązania wynosiła 10 488, 53 zł. Pozwany, opierając się na OWU, od wartości podstawowej pobrał kwotę w wysokości 2 097, 71 zł (20% Wartości Rachunku). Na rachunek powoda została przekazana kwota w wysokości 8 390, 82 zł.

okoliczności bezsporne, a nadto historia rachunku (k. 27-28)

Pismem z dnia 19-03-2020 r. powód wezwał pozwanego do zwrotu nienależnie pobranej kwoty potrąceń w kwocie 4 653, 71 zł, wskazując, iż kwota ta pobrana została na podstawie abuzywnych postanowień OWU. Pozwany został również wezwany o zwrot nienależnie pobranej opłaty administracyjnej kwoty w wysokości 2 556 zł (36 zł x 71 miesięcy), która była odliczona od składki regularnej przed dokonaniem alokacji.

dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty (k. 29-31)

Pismem z dnia 15-04-2020 r. pozwany ustosunkował się do otrzymanego wezwania do zapłaty uznając roszczenie powoda za niezasadne.

dowód: pismo pełnomocnika pozwanego (k. 32-35)

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie dowodów z dokumentów. Dowodom z dokumentów Sąd dał wiarę w pełni, albowiem zostały sporządzone przez osoby do tego uprawnione, w zakresie ich kompetencji, a ani żadna ze stron, ani też Sąd z urzędu nie znaleźli podstaw, by kwestionować ich wiarygodność.

Postanowieniem z dnia 15-02-2021 r. Sąd na podstawie przepisu art. 235² § 1 pkt 3 k.p.c. pominął dowody z zeznań świadka M. S. oraz opinii biegłego sądowego W. F. z dnia 28-06-2016 r. jak również dowód z opinii biegłego aktuariusza. Pomijając dowody o przeprowadzenie których wnosił pozwany Sąd miał na uwadze, że nie było przedmiotem sporu między stronami, czy pozwany prawidłowo rozliczał środki wpłacane przez powoda, zgodnie z OWU. Nie był sporny fakt, że pozwany wypłacił powodowi środki po umorzenie jednostek uczestnictwa zgodnie z zawartą umową, ale iż postanowienia umowne na podstawie których pozwany wypłacił powodowi określone kwoty miały charakter abuzywny i jako takie nie wiązały powoda jako konsumenta. Rozstrzygnięcie tego zagadnienia nie wymaga więc wiadomości specjalnych, gdyż jest to spór o charakterze prawnym, który władny jest rozstrzygnąć sąd, bez udziału biegłego. Te same uwagi należy odnieść do wniosku o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka M. S.. Ocena istnienia związku wysokości opłaty administracyjnej z kosztami i ryzykiem ponoszonym przez pozwanego należy bowiem do sądu, nie wymaga zaś ustalenia faktów przy pomocy dowodu z zeznań świadka. Z tych przyczyn Sąd uznał, że środki dowodowe zgłoszone przez pozwanego są nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo okazało się częściowo zasadne.

Zgodnie z art. 385¹ k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (§1). Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z §1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie (§2). Niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§3). Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym,

kto się na to powołuje (§4). Konsument może żądać udzielenia mu ochrony opartej na powołanym przepisie co do zasady w każdej umowie zawartej z przedsiębiorcą, jeżeli żądaniu temu towarzyszy twierdzenie, że umowa zawiera postanowienia niezgodnione indywidualnie. Jeżeli przedsiębiorca twierdzi, że umowa nie podlega pod omawiany przepis powinien udowodnić, że jej postanowienia były uzgodnione indywidualnie, to znaczy konsument współkształtował ich treść albo miał możliwość takiego współkształtowania, ale z niej nie skorzystał i aprobował przedstawiony mu tekst umowy. Przepis art. 385¹ k.c. chroni konsumenta nie tylko przed klauzulami abuzywnymi znajdującymi się we wzorcu, ale również przed postanowieniami narzuconymi konsumentowi poza treścią wzorca. Ochrona konsumenta oparta na powołanym przepisie może być udzielona w każdym toczącym się między konsumentem a przedsiębiorcą procesie, którego rozstrzygnięcie uzależnione jest od treści postanowień niezgodzonych indywidualnie.

Zgodnie z treścią art. 22¹ k.c. za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Z kolei w myśl art. 43¹ k.c. przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33¹§1, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową. W świetle powołanych przepisów nie mogło budzić wątpliwości, że powód był konsumentem, a pozwany posiadał status przedsiębiorcy. Skoro zatem umowa z dnia 26 czerwca 2007r. została zawarta między przedsiębiorcą i konsumentem, zasadnym było zbadanie czy zawierała ona klauzule niedozwolone, których zawarcie w umowie zarzucił powód.

Sprzeczne z dobrymi obyczajami ukształtowanie praw i obowiązków narusza w sposób rażący interesy konsumenta gdy szczególnie mocno godzi w jego dobra majątkowe lub wartości niemajątkowe, niekoniecznie należące do kategorii dóbr osobistych. Klauzulami abuzywnymi nie mogą być postanowienia zastrzegające główne świadczenia stron, jeśli są sformułowane jednoznacznie. R. legis tego rozwiązania tkwi w tym, że świadczenia główne, a więc te, które są zasadniczym przedmiotem zobowiązania i wyznaczają jego cel, jeżeli określone są w sposób niebudzący wątpliwości, nie mogą być niezauważone przez konsumenta zawierającego umowę. Konsument wymaga natomiast ochrony przed postanowieniami ubocznymi, które w chwili przystąpienia do umowy mogą mu się wydawać mało istotne, a które mimo dokonanej na pierwszy rzut oka oceny, stają się dla niego źródłem poważnych niedogodności.

Do uznania określonego postanowienia umownego, niedotyczącego świadczenia głównego, za klauzulę abuzywną wymagane jest stwierdzenie, że 1) nie zostało ono uzgodnione indywidualnie przez strony, 2) kształtuje prawa bądź obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i 3) rażąco narusza jego interesy.

Strony łączyła umowa ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym. W wyroku z dnia 24 kwietnia 2012r. Sąd Apelacyjny w Warszawie wskazał, że opłata zawarta w treści umowy nie może być uznana za świadczenie skorelowane ze wzajemnym świadczeniem pozwanego w rozumieniu art. 487§2 k.c., albowiem celem zastrzeżenia tego rodzaju świadczenia nie jest wzajemna wymiana pomiędzy stronami jakichkolwiek dóbr, lecz uregulowanie ich praw i obowiązków na wypadek przerwania łączącego je stosunku zobowiązaniowego (sygn. akt VI Ca 1342/11).

Powód domagał się uznania za klauzule niedozwolone zapisów o opłatach zawartych rozdziale 8. OWU, zarówno co do zasadności naliczania Opłaty Administracyjnej, jak i Opłaty Likwidacyjnej.

Analizując powołane zapisy przez pryzmat przytoczonych wyżej poglądów i biorąc pod uwagę ustalony stan faktyczny, Sąd doszedł do przekonania, że postanowienie umowne zawarte w rozdziale 8. OWU w zakresie uregulowań dotyczących Opłaty Likwidacyjnej spełniało wszystkie przesłanki uznania go za niedozwoloną klauzulę umowną. Przede wszystkim nie dotyczyło świadczenia głównego. Okoliczności sprawy nie pozostawiały wątpliwości co do tego, że powołane postanowienie umowne nie zostało indywidualnie z powodem uzgodnione. Uznać je także należało za sprzeczne z dobrymi obyczajami i godzące w równowagę kontraktową stron, a także rażąco naruszające interesy konsumenta. Kwestionowany zapis został tak skonstruowany, że zapewniał ochronę ekonomiczną pozwanego, a powód – niezależnie od przyczyn – został obciążony obowiązkiem finansowym w postaci utraty aż 20% środków,

w sytuacji kiedy zrezygnował z ubezpieczenia w 7. roku trwania umowy. W ocenie Sądu Opłata Likwidacyjna w tej wysokości nie jest uzasadniona koniecznością pokrycia części kosztów przez pozwanego w związku z zakończeniem trwania umowy przed okresem na który została zawarta. Funkcję taką spełniała bowiem Opłata Administracyjna, która w ocenie Sądu, - mając na uwadze jej wysokość - w pełni rekompensowała pozwanemu koszty zawarcia umowy i czynności związane z jej realizowaniem. Takie postanowienie umowne należało uznać za wyczerpujące dyspozycję art. 385¹§1 k.c.

Skoro zatem tytułem Opłaty Likwidacyjnej pozwany pobrał kwotę 2 097, 71 zł, a zapisy jej dotyczące z mocy samego prawa nie stanowią elementu umowy, pozwany jest obowiązany do zwrotu powodowi całości tej opłaty.

Sąd nie znalazł natomiast podstaw do zakwestionowania zapisów ujętych w rozdziale 8. OWU, w zakresie w jakich dotyczyły możliwości naliczania przez pozwanego Opłaty Administracyjnej. Zdaniem Sądu, zapisy dotyczące sposobu obliczania wysokości tej opłaty są jasne i konsument nie powinien mieć problemu z ich zrozumieniem. Zapisów tych nie można także ocenić jako naruszających dobre obyczaje i równowagę stron. Sąd nie podziela co prawda poglądu pozwanego, jakoby Opłata Administracyjna stanowiła świadczenie główne stron i z tego powodu postanowienia jej dotyczące nie mogły być przedmiotem badania przez pryzmat przepisu art. 385¹ § 1 k.c. Zastrzeżenie obowiązku uiszczenia Opłaty Administracyjnej nie stanowi głównego świadczenia stron, gdyż nie stanowi ona składki ubezpieczeniowej, której obowiązek uiszczenia stanowi świadczenie główne ubezpieczonego we wszystkich umowach ubezpieczenia, jej celem jest natomiast – jak wynika z OWU – obciążenia ubezpieczonego kosztami czynności zarządzania i administrowania ubezpieczeniem, a zatem stanowi typowe świadczenie o charakterze akcesoryjnym. Zdaniem Sądu dopuszczalne jest by pozwany zastrzegł na swoją rzecz opłatę, która pokrywać będzie inicjalne koszty ubezpieczenia i administrowanie kapitałem. Jednocześnie w ocenie Sądu wysokość tejże opłaty nie narusza dobrych obyczajów i jest adekwatna do funkcji, którą ta opłata spełnia.

W konsekwencji Sąd przyjął, że zapisy umowne dotyczące Opłaty Administracyjnej jako takie wiążą strony i powód był obowiązany do uiszczenia tej opłaty w umówionej wysokości.

Mając na względzie powyższe Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 097, 71 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 31-01-2017 r. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. i zasądzono je od dnia następnego po terminie w którym pozwany miał obowiązek zwrotu środków zgromadzonych na rachunku zgodnie z jego wartością (punkt 1. wyroku).

Dalej idące żądanie Sąd oddalił jako niezasadne z przyczyn wyżej przedstawionych (punkt 2. wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. Zgodnie z treścią powołanego przepisu, w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Skoro powód domagał się w niniejszym postępowaniu kwoty 4 653, 71 zł, a zasądzono kwotę 2 097, 71 zł, stwierdzić należało, że wygrał proces w 45, 07 %. Tym samym pozwany jest zobowiązany do pokrycia kosztów procesu w tym zakresie, natomiast powód ponosi koszty procesu w 54, 93%. W punkcie 3. wyroku Sąd obciążył kosztami strony w tej proporcji, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

asesor sądowy Tomasz Vogt-Kostecki